

SOLIDÁRNÍ SÍTĚ

Solidární síť

Ozbrojení muži obklopují budovu plnou černochoů. Skupiny bělochů, kteří na sobě mají motorkářské bundy s rasistickými motivy, brázdí ulicemi a "navštěvují" mešity, kde hledají znaky náboženského extremismu. Postava z pravicových médií se objeví na protestu, kapsy plné munice a bez váhání míří pistolí na neozbrojené ženy a děti. Uprchlíci ze zemí zmítajících se v hospodářském kolapsu a brutálních válkách překračují hranice a riskují, že se utopí nebo je přejedou vlaky a kamiony, aby proklouzli tunely nebo přepluli oceány.

Žádná z těchto událostí se nekoná v jakési imaginární budoucnosti. To je náš současný svět, kde se všechny iluze o míru, prosperitě a "civilizaci" rozplývají. To bylo vždy běžným životem chudých lidí, barevných lidí, původních obyvatel a okupovaných národů ze "Západu" a zbytku světa - my ostatní (z nás) si toho jen začínáme všimnout. A může to být ještě mnohem horší. Pravděpodobně také bude, zejména po výsledcích nedávných voleb. Sledujeme, jak se impérium rozpadá, ale je jasné, že bez boje nezmizí. Než ale propadnete beznaději, dovoďte mi, abych vám řekl, co dalšího se ještě děje. Skupiny lidí pašují přes hranice uprchlíky - zcela dobrovolně. Když se shromáždí neonacisté v centru města, někteří lidé vyjdou do ulic a bojují proti nim. Tisíce lidí se shromažďují na posvátné půdě původních obyvatel, aby jim pomohli bojovat proti vládou schválené výstavbě ropovodu. Lidé riskují vězení i vlastní život v boji proti policii, armádě, ochrankám korporací a fašistům, aby ochránili ostatní. Existuje mnoho jmen pro tyto typy skupin. Nehledí na rasu a národnost, náboženství a rodinný původ nebo zázemí. Často také překračují hranice společenského (chcete-li, třídního) uspořádání a jen zřídka zapadají do obvyklých politických škatulek levice nebo pravice. Zdá se, že se objevují přirozeně, samovolně a vždy přímo od lidí. Říká se jim solidární síť a jsou rozhodující pro naše přežití. Jsou také klíčové pro vybudování nového světa z ruin kapitalismu a světového impéria.

Co jsou solidární síť?

Ačkoliv si to neuvědomujete, tak solidární síť nejspíše již dávno znáte. Ve

skutečnosti jedna z nich právě teď vzniká, ale k tomu se ještě dostaneme. Ve Spojených státech se v devatenáctém století spojili abolicionisté (lidé volající po zrušení otroctví), bývalí otroci, původní obyvatelé a různí sympatizanti, aby udržovali takzvané bezpečné domy a zajišťovali převoz pro černochoy, kteří se snažili vymanit z otroctví a dostat se na britské nebo kanadské území. Šlo o takzvanou podzemní dráhu (The Underground Railroad). Lidé tak činili bez jakékoliv konkrétní hierarchie a to nejen bez pomoci vlády, ale v přímé opozici proti ní. Bylo nelegální ukrývat uprchlé otroky, a to i v tzv. "free states" (státech, kde bylo otroctví zakázáno). Podobná síť vznikla v Evropě během rozmachu nacistické strany a fungovala až do konce druhé světové války. Mnoho jedinců a skupin z různých prostředí a politických přesvědčení ukrývalo, poskytovalo bezpečí a pomáhalo židům dostat se z Německa a Evropy. Pomáhat běžencům je ale jen jedna z funkcí solidárních sítí. V mnoha městech po Spojených státech se organizují skupiny, které pomáhají různým lidem získat zpět svou mzdu od nepoctivých zaměstnavatelů, případně získat zpět zálohu z nájmu od vydrídušských pronajímatelů. Stejně tak nehierarchické je jejich složení, kdy se nejedná jen o "aktivisty", ale ve skutečnosti se do těchto sítí zapojuje mnoho lidí, kterým tato síť pomohla v předešlých akcích. Jedním z příkladů je Seattle Solidarity Network (SeaSol): (youtu.be/_unRLeFxTb8) Bez ohledu na konkrétní cíle různých solidárních sítí mají tendenci sdílet následující rysy:

Mají svůj záměr

Zatímco existují různé příklady lidí, kteří se dali dohromady, aby pomáhali lidem v nouzi, solidární sítě nejsou jen spontánní akcí. Ačkoliv vznikají často organicky, spojují je sdílené principy, společné vazby a potřeba organizace.

Jsou rovnostářské, ne autoritářské

Solidární sítě mají své organizátory, ale jejich klíčem je rozmanitost. Nikdo není ve vedení organizace nebo konkrétní akce, ale spíše skupina lidí, nebo ještě lépe všichni zúčastnění. Nejen, že se tím předchází zneužití, ale také se tím zajišťuje, že má síť více zapojených lidí a dokáže tedy předcházet zániku při odchodu jednotlivých členů.

Nespoléhají na vládnoucí struktury nebo zákon

Solidární sítě nejsou nikdy součástí státního aparátu. Popravdě často vznikají v přímé opozici proti vládnoucí moci, nebo vyplňují potřebu, kterou vláda nemůže naplnit (případně ji způsobila). Kupříkladu zmíněná Podzemní dráha i mnozí, kdo pomáhali židům za druhé světové války byli zapojeni do nelegální

činnosti. Ostatní, jako například SeaSol, využívají přímých akcí k dosažení spravedlnosti v případech, kde zákony mají tolik nedostatků, že oficiální cesty (jako například soudy) selhávají v obraně chudších.

Jsou politické, ale nepožadují politickou konformitu

Pozdemní dráha byla silně podporována abolicionisty, z nichž byli mnozí rannými socialisty. Přesto však stejné množství z nich socialisty nebylo. K pomoci druhým nebylo třeba být socialistou nebo abolicionistou, stejně jako nebylo třeba vyznávat jakékoliv náboženství. Stejně jako pracovali společně socialisté, anarchisté, konzervativci a liberálové, aby pomohli židům z Německa. Zatímco některé politické skupiny mají blíže k participaci (a některé zase spíše k opozici skupiny), závazek k věci samotné je to, co je potřeba, nikoliv identifikace se stranou nebo politickým směrem.

Jejich prioritou jsou ti nejvíce zranitelní

Pro solidární síť není pomoc utlačovaným součástí jejich práce, ale podstatou. Tím jsou zcela odlišné od mnoha jiných skupin (například charit, náboženských skupin nebo odborů), které se organizují z jiných důvodů než je obhajoba spravedlnosti. Solidární síť začínají u nespravedlnosti a všechny aktivity soustředují kolem ní.

Čím solidární síť není

Jak již bylo zmíněno, solidární síť jsou odlišné od dalších skupin. Odlišnost je potřeba mít na paměti.

Nejsou komunitou

Komunita je slovo používané tak často, až zcela ztratilo na významu. Užíváme jej k popisu sousedství, skupinám založeným na určité identitě (například pohané nebo LGBT "komunita"), různým společenstvím, například kolem počítačových her, případně aktivistické "komunity". Ve všech případech je zde komunita založená na společné charakteristice (život ve stejném sousedství, hraní počítačových her), ale nic víc. Solidární síť nejsou založené na identitě a neopírají se o společnou charakteristiku jakožto jednotící prvek.

Nejsou institucí

Tato odlišnost je dosti zásadní. Charity, nestátní organizace, neziskovky a další skupiny dělají bezpochyby skvělou práci. Jejich nevýhodou je nestabilita, pomalost, neefektivita a častá závislost na velké skupině lidí, kteří věnují peníze místo svého času. Přestože může solidární síť občas přijímat různé dary nebo o ně žádat, přímé akce jsou důležitější.

Nejsou politickou stranou

Přestože může být každý člen solidární sítě politicky aktivní nebo přímo členem politické strany, síť sama o sobě není politickou stranou. Politické strany chtějí získat moc skrze volební proces, spíše než skrze přímou akci. To vede vždy nutně ke kompromisu mezi jejich primárními cíly a praxí přímé akce.

Nejsou to advokátní kanceláře

Solidární síť se nesnaží "zvýšit povědomí" o příkořích utlačovaných: ale snaží se s tím něco dělat. Zatímco je právní pomoc často součástí práce solidárních sítí, pokusy o zvýšení povědomí jsou konkrétně používány pro zaujetí lidí mimo síť, a k podpoře jejich aktivit. Aktivismus a právní pomoc jsou součástí aktivit, ale nejsou akcí samotnou.

Jaké jsou principy solidární sítě?

Žádná ze solidárních sítí není identická a ani by neměla být. Přesto však sdílí určité principy, nehledě na své odlišnosti.

Přímá akce

Solidární síť nespolehná na volební, legální nebo politické postupy, aby ustanovily změnu. Lidé, kteří ve svých domovech ukrývali Židy rozuměli tomu, že legální postupy jim nepomůžou, stejně jako bývalí otroci a abolicionisté, kteří převáželi uprchlé otroky, rozuměli tomu, že nemá cenu čekat na výsledky soudních sporů nebo dosazovat správné lidi na úřední pozice. Přímá akce znamená akci. Znamená to něco konkrétního, co pomůže ostatním, spíše než věnování nepřímé a pasivní podpory. Není to jako lajkování na facebooku nebo přeposílání článků na twitteru; stejně jako to není držení banneru nebo psaní

apelu politikům. Žádná z těchto věcí neovlivňuje přímo situaci poškozeného. Přímá akce je především přímá. Nespoléhá na ty, kteří mají moc, zástupce, úředníky ani lídry. Příliš jsme si zvykli na přijímání pasivní podpory: voláme 112, když je někdo v ohrožení nebo dáváme peníze velkým organizacím typu Červený kříž nebo Amnesty International. Ne vždy můžeme přímo pomoci těm, kteří ji potřebují, ale pokud to můžeme udělat, měli bychom. Ale protože jsme si navykli být tolik pasivní, budeme se muset znovu naučit, čeho jsme doopravdy schopní.

Vzájemná pomoc

Vzájemná pomoc je jedním z principů, který je velmi opomíjen v kapitalistických zemích a ten, na který bychom si měli velmi rychle vzpomenout. Vzájemná pomoc je založena na myšlence, že každý člověk vně solidární sítě je stejně důležitý jako kdokoliv jiný a každému je potřeba pomáhat stejně. Nejvíce pochopitelné je to z následujících dvou vět.

"Újma na jednom z nás je újmou na nás všech."

Každý akt násilí, útlaku a křivdy, který dopadá na jednotlivce dopadá také na skupinu. Stejně jako v anarchosyndikalismu, solidární sítě si daly závazek podpořit každou osobu a společnými silami ji bránit. To můžeme nejlépe vidět na solidárních sítích jakou je například SeaSol. Někdy se stává, že ti, kteří se ze začátku zapojili, aby pomohli ostatním, se brzy dostanou do stejné situace jako ti, kterým dříve pomáhali. Aktivisté se mohou ocitnout v pozici, že nespravedlivě ztratí práci a najednou lidé, kterým dříve pomáhali, pomáhají jim. Tento princip je podstatný pro smysluplnost celé skupiny. Narozdíl od komunit, které jsou spojovány určitou identitou, se každý člen solidární sítě zavazuje k pohodě všech. Jsou spojenci i komplici, podporující se navzájem kdykoliv je jen potřeba. Mnoho utiskovatelů izoluje a cílí na jednotlivce: skupina je vždy silnější.

"Každý dle svých schopností, každému dle jeho potřeb."

Solidární sítě také chápou, že každá osoba má jiné schopnosti, majetek, privilegia, slabiny a potřeby. Takže přestože berou každého člověka rovnocenně důležitého jako kohokoliv jiného, chápou, že někdo může více dávat a jiný zase potřebovat. To je nejvíce viditelné na sítích, které podporovali Židy a černochoy. Uniknuvší otroci neměli žádný majetek, často neuměli číst nebo psát a často neměli ani co nabídnout. Podobně u utíkajících Židů, kteří měli jen omezené prostředky, bez možnosti výdělků a často bez znalosti jazyka v zemi hostitelů

mimo Německo. Očekávat v těchto případech, aby Židé nebo černoši byli odpovědní sami za sebe, platili za nájem nebo jídlo by bylo více než nefér.

Což neznamena, že by neměli možnost se odvděčit. Mnoho uniknuvších otroků se vrátilo, aby pomohlo ostatním dostat se přes Podzemní dráhu, stejně jako pomáhalo mnoho Židů s hlídáním dětí svých hostitelů nebo na oplátku nabídlo finanční kompenzaci. Ale jelikož se solidární sítě zaměřují na ty nejzranitelnější, zároveň také chápou, že tito lidé momentálně nemohou pomoci ostatním, pokud se nacházejí v období vlastní existenční krize.

Riziko solidarity

Dříve než se podíváme na to, jak můžeme založit solidární síť, je potřeba si upřímně promluvit o rizicích. Nejsme zvyklí brát na sebe rizika. Pokud je liberální demokracie v něčem opravdu dobrá, tak je to ujišťování lidí v tom, že je vždy lepší být v bezpečí, pohodlí a mít určitou jistotu. Riziko je pro bláznů nebo hazardéry na investiční burze, ale ne pro obyčejného člověka. To ale ne vždy platilo pro všechny. Život nebyl nikdy bezpečný, i když pokud jste běloch, zdravý, heterosexuální nebo jakkoliv privilegovaný člověk, pravděpodobně nejste příliš sžiti s představou, že pokud někomu pomáháte, můžete za to jít do vězení nebo být zavražděni. Pokuste se přes to přenést. Teď. Je tu obrovská část populace, černoši, trans-lidé, queer, chudí lidé, postižení lidé, původní obyvatelé, uprchlíci a mnozí další, kteří vědí, že kapitalismem a demokracií slibovaná jistota a bezpečnost jsou a vždy byly jen snůškou lži. Nikdy neměli tyto jistoty, i když se přizbůsobují, i když dodržují všechny zákony, i když platí včas nájem a ani nikdy nepřekračují rychlostní limit. Momentálně to především jsou už jen běloši, kdo stále lpí na této iluzi. Co hůře, to že běloši odmítají podstoupit určitá rizika je jedním z důvodů proč útlak pokračoval tak dlouhou dobu. Zatímco kolem nás liberální demokracie kolabuje, běloši jsou jediní, kdo bude mít možnost vyhnout se rizikům. Zůstaň zticha a možná zůstaneš v bezpečí. Skloň hlavu a možná se na tebe nikdo nezaměří. Neřešte útlak a můžete si nechat vaše práce, vaše domovy a váš normální život. Můžete ve všem pokračovat tak jako doposud, mezitím budou uprchlíci zachyceni a deportováni, černoši zabíjeni, zranitelní lidé umřou z nedostatku zdravotní péče a léků, trans-lidé budou zabíjeni nebo spáchají sebevraždu, původní obyvatelé ztratí ještě více životního prostoru a budou čelit armádně vyzbrojených policejních oddílů... To vše za cenu toho, aby jste se mohli cítit bezpečně. Je to opravdu to, co chcete? Ne, není. Což je důvod, proč stále pokračujete ve čtení.

Připraveni vytvořit vlastní síť?

Výborně. Každá solidární síť bude vždy jiná, takže by bylo bezúčelné, abych Ti zde dával návod na to, co máš dělat. Krom toho je na čase, abychom se vzdali naděje, že lídři jsou schopnější než my a že nás dokáží z tohoto zmatku dostat. Sám jsi tím lídrem, na kterého čekáš. Ačkoliv Ti nemohu dát návod, mohu Ti nastínit rámeček. Splácej to dohromady, hraj si u toho, používej svou představivost. Je to tak akorát ze široka, abys to mohl přizpůsobit svým potřebám, ale dostatečně konkrétní abys, doufejme, pochopil, co je zapotřebí.

1. Začni se svými přáteli

Dříve jsem zmiňoval, že už máš začátek solidární sítě. Říkáme jim přátelé a jsou skvělí. Vzpomeň si na svého nejlepšího kamaráda nebo kamarádku. Pokud bys zrovna teď něco potřeboval, byli by tu pro Tebe, je to tak? A pokud by oni něco potřebovali, Ty bys tu byl pro ně. Stejně tak od nich neočekáváš, že budou dělat přesně ty samé věci jako Ty. Potřebují jiné věci a jsou schopni dělat jiné věci. Vzájemná pomoc a solidarita nejsou abstraktní věci. Jsou základem přátelství, a v tom už jsi vážně dobrý/á. Ve své podstatě, solidární síť jsou radikální přátelství. Také nesouhlasíš se vším, co si tví přátelé myslí, v co věří nebo co dělají. Možná volili někoho jiného, mají jiný pohled na kapitalismus nebo na víru či politiku. Ale nic z toho nezabrání vašemu přátelství, protože přátelství je založeno na něčem jiném. Stejně tak solidární síť. Vzpomeň si na jednoho nebo jednu z tvých přátel, který je stejně jako ty znepokojen tím, jak věci jsou, ještě lépe pokud bydlí nedaleko. Poté se jich zeptej co zrovna teď potřebují. Pokud pocházejí z České republiky, tak po posledních volbách ocení někoho, kdo je vyslyší. Zeptej se jich, zda by byli ochotní něco společně podniknout, aby se věci změnily. Ukaž jim tuto brožuru, pokud to pomůže. Následně si můžete popovídat o tom, co od sebe můžete navzájem potřebovat, co si můžete nabídnout a co byste byli společně schopni podniknout. Může to být ze začátku pěkně trapná debata. Mnoho lidí není zvyklých takto přemýšlet nad přátelstvím. Naše přátelské vazby povolují, ztrácejí se v pasivitě internetové komunikace a mizí pod tíhou smutku celého světa. Ale pokud chceš vybudovat něco lepšího, tohle bude Tvůj první krok. Tohle je ta jednodušší část. Konec konců jsou to Tví přátelé.

2. Mysli na fyzické i emoční potřeby (NEPŘESKAKUJ TUTO ČÁST!)

Další věcí, ve které je kapitalismus dobrý, je schopnost odvést naši pozornost od našich těl a emocí. V našich hlavách často přemýšlíme nad velkými věcmi, zneklidňujícími, strach nahánějícími, konspiračními. Proto není s podivem, že se v dnešní době tolik lidí poprvé samo sebe ptá na různé děsivé otázky, ohledně toho jak přežijí všechen ten chaos a násilí, zatímco se impérium hroutí.

- **Co potřebuješ k přežití?** Odkud pochází tvé jídlo, tvé léky a tvoje přístřeší. Nakolik bezpečná je každá z těch věcí? Co by se mohlo stát, pokud se přeruší Tvůj přístup k těmto věcem?
- **Co potřebuješ k tomu, aby ses cítil bezpečně?** Kolik z těch pohodlných věcí Ti pomáhá k tomu abys přežil tu mizérii vlastní práce? Nakolik spoléháš na policii a vládu, aby Tě chránila? Co se stane, když přestanou existovat?
- **Jak se vypořádáváš se strachem?** Uzavřeš se do sebe, když nastane krize nebo své emoce odložíš na moment, kdy už je krize pryč? Jak zvládáš paniku, úzkost, depresi a beznaděj? Spoléháš se na vnější zdroje (léky, zábavu, své přátele a rodinu), abys překonal všechny těžkosti, a co se stane pokud v době krize nejsou dostupné?
- **Jaké máš zdroje?** Máš něco našetřeno? Dům, auto nebo další věci pro případ, že se věci zvrtnou? Jsi momentálně závislý na vládní podpoře nebo důchodech? Co se stane, když Ti je vezmou? Máš nějaké znalosti, které nemusí platit účtenky, ale dokážou přímo pomoci někomu v nouzi?
- **Jak se o sebe staráš?** Jdeš někdy za hranice svých možností a energie? Jsi dobrý/á v komunikaci s lidmi, kteří Ti pomáhají, když je potřebuješ? Máš problémy s určováním hranice pro ty, kterým pomáháš?

Když už ses jednou zeptal/a sám sebe na tyto otázky, zeptej se i ostatních. Nemusíš se jich nutně ptát přímo - s největší pravděpodobností již u většiny svých přátel znáš odpověď. K tomu, abys vytvořil/a solidární síť potřebuješ znát nejen své možnosti a potřeby, ale také ty ostatních. Zamyšlení nad vlastní situací a všemi těmi vrtkavými věcmi, které Tě udržují v bezpečí, Ti pomohou k opravdovému pochopení potřeb ostatních, když je vysloví.

3. Udělej krok od svých přátel, speciálně k lidem v nouzi nebo nebezpečí

Solidární síť nejsou komunity. Komunity jsou založeny na společných rysech, zatímco solidární síť záměrně zapojují utlačované lidi. Nejenže je záměrně zapojují, ale vznikají s myslí zaměřenou přímo na ně. Zde přichází

část, kdy začíná hrát riziko svou roli. Pokud se rozhodnete podpořit někoho, kdo je v ohrožení, přebíráte na sebe tuto hrozbu. Lépe řečeno sdílíte riziko. Většina přátelství není založena na nerovných okolnostech, ale solidární sítě na nich založeny být musí. Nemusíte nikde hledat lidi, kteří jsou utlačováni. Jsou všude kolem tebe. Pravděpodobně jsi sám/sama dobře zranitelný/á. !Dávej si pozor na tendence liberálů, kteří se snaží přihrát polívčičku na tématu utlačovaných lidí. To vychází ze života v odloučení, který tito lidé žijí a to dělá věci jen horšími. Určitě znáš někoho, kdo tě potřebuje. Možná je znáš jen z práce, baru nebo svého sousedství. Mohou to být ilegální přistěhovalci, kteří uklízejí tvou kancelář nebo myjí nádobí v restauraci, kde pracuješ. Může to být tvůj černý soused nebo muslimský účetní v obchodě, kde nakupuješ své cigarety. Může to být tvůj kamarád nebo kamarádka, o kterých jsi neslyšel/a posledních deset let a který/á trpí těžkými depresemi nebo tvůj kolega v práci, který začal svou přeměnu genderu. Zeptej se jich jakým způsobem je můžeš podpořit. Odvaž se k nepohodlné konverzaci a riskni možnost, že tvou nabídku odmítnou nebo zjistí více o problémech, které jsou tak velké, že tě ohromí. Tvá síť nedokáže pomoci nikomu, dokud nepodstoupí riziko osobního oslovení.

4. *Využij svých privilegií*

Je zapotřebí abys pochopil svá privilegia. Privilegium může někomu zachránit život. Pokud jsi běloch/běloška, už bys měl/a vědět o svém bílém privilegii. Pokud ne, je potřeba se dozvědět něco o historii. Většina bělochů může chodit kolem policie, aniž by byli zastřeleni, může vejít do obchodu, aniž by byli sledováni. Proto většina bílých liberálů nebere vážně výtky černochů směrem k policejní represí - nemají osobní zkušenost, tudíž nemají stejný úhel pohledu. Krom toho na tom sami něco získávají. Abys vytvořil solidární síť, musíš přenechat tento užitek někomu jinému. Nemůžeš změnit barvu své kůže, ale můžeš si uvědomit to, že tvá bílá kůže může posloužit k ochraně života někoho, jehož barva kůže ho nebo jí dostala do jistého ohrožení.

- Pokud jsi bílý/á, mohou ti projít věci, které tvým přistěhovaleckým nebo černým přátelům neprojdou.
- Pokud jsi muž, jsi v noci více v bezpečí než tvé kamarádky.
- Pokud jsi zdravý/á a nemáš žádné zdravotní problémy, můžeš dělat věci, které tví jakkoliv postižení přátelé nemohou .
- Heterosexuální a cis-gender? Tvé tělo může být použito k ochraně tvých gay a trans přátel.

To ti také pomůže odbourat tvá privilegia. Skutečně naslouchej potřebám svého okolí, rozpoznaj jejich slabiny a využij toho, že tyto slabiny nemáš, k jejich pomoci. Využij své bílé pleti, abys ochránil Roma před policistou, své mužské tělo, abys ochránil ženu od sexuálního násilí, tvé schopné tělo k tomu, abys dal/a dohromady určité zdroje a mohl/a udělat práci, kterou handicapovaný nemůže. "Každý dle svých možností..." nemusí nutně znamenat peníze nebo dovednosti. Tvá privilegia ti dávají přístup k věcem, ke kterým ostatní lidé přístup nemají. Využij je k jejich prospěchu.

5. *Růst, rozšíření, zakořenění*

Jed' dál. Čím více vás je, tím více toho můžete udělat. Čím budeš úspěšnější, tím více lidí bude inspirováno, aby dělali totéž. A čím více zkušeností z této aktivity získáš, tím více věcí můžeš naučit ostatní. Přesto je zde potřeba vzít v potaz určité věci.

Tajemství

Pokud budeš provádět velmi riskantní nelegální akce, jako například shovávání přistěhovalců nebo disidentů, potřebuješ to, čemu se říká "bezpečnostní kultura". Každá osoba zapojená do sítě musí být oddaná k udržení věci v tajnosti, musí si předem rozmyslet, co bude říkat v případě zatčení a musí upřímně vzít na vědomí že bude užita "újmá na jiném", což se může například projevit i jako mučení ve vězení. Pokud se tvá skupina rozroste a spoléhá na mnoho lidí, kteří jsou spíše "spojenci" než zúčastnění, je na čase zvážít bezpečnostní kulturu, kterou využívala Podzemní dráha. Lidé, kteří provozovali "bezpečná místa" většinou nevěděli o mnoha takových místech, průvodci se ne vždy znali a otroci, kteří byli převáděni, často ani neznali jména těch, kteří jim pomáhali. Takováto bezpečnostní opatření ochraňují celou síť a zároveň napomáhají dalším, aby se zapojili. Pokud byl uprchlý otrok chycen, bez ohledu na to, jak moc byl mučen, nemohl prozradit kdo se "shovává" za Podzemní dráhou. To samé pro jakéhokoliv průvodce nebo majitele "bezpečného místa". Celá síť mohla přežít, protože nikdo neznal všechna tajemství.

Pozor na autoritu

Tvá síť bude mít své organizátory. Více než pravděpodobně budeš jedním/jednou z nich, pokud jsi síť založil/a. Ale je tu dost zásadní rozdíl mezi organizátorem/organizátorkou a tím být centrální autoritou, čehož je potřeba se vyvarovat za každou cenu. Nejde tu jen o princip, přestože tu je spousta principiálních důvodů k vyhnutí se hierarchické síti. Jde tu také o přežití celé

skupiny. Policie, armáda i různí žoldáci a další budou vždy cílit na domnělé vůdce skupiny. Jako členové/členky hierarchických, autoritářských skupin jsou jsi vědomi jaký chaos by nastal, pokud by přišli o své vůdce. A pokud taková vůdčí postava existuje, celá síť může skončit, pokud bude tato osoba zaměřena.

Pokud možno co nejvíce lidí ze sítě by se mělo podílet na roli organizátorů. Což neznamená, že každý musí být organizátorem nebo organizátorkou, ale je zapotřebí několika lidí, kteří jsou schopni je v případě potřeby zastoupit. Příliš všeho na ramenech organizátora ho nebo jí stejně dostane, povede k vyhoření, hořkosti a dokonce i ke konci sítě samotné.

Upřednosti potřeby všech, včetně vlastních

Nemůžeš zachránit topící se lidi, pokud se sám nebo sama topíš. Každý aktivista ti to může potvrdit a každý organizátor má svůj příběh. Budeš se snažit pomoci ostatním, věnující všechen svůj čas, energii i veškeré zdroje a pak najednou... jsi vyřízený/á. Nemůžeš zvednout ani prst, nikdo tě nedonutí, aby tě to zajímalo. Pokud je to hodně špatné, tak dokonce začneš opovrhovat a dokonce nenávidět ty, kterým jsi se snažil/a pomoci. Je spousta důvodů, proč se to děje a zároveň je tu velké riziko, že se to stane, pokud jsi jedním z organizátorů a organizátorek solidární sítě. Pokud máš více "schopností" ze začátku, tak můžeš snadno zapomenout na vlastní potřeby, zvláště pokud se snažíš udržet atmosféru velkých nadějí proti zoufalství našeho světa. V momentě, kdy se k tobě ostatní obracejí pro pomoc, je hodně jednoduché zapomenout na své vlastní potřeby, zvláště pokud je ostatní nedokáží naplnit. Smyslem solidární sítě je, že se dostává podpory všem. Ujisti se, že se dostane i na tebe, ať už jde o nastavení větších mantinelů pro lidi, jejichž potřeby jsou na tebe momentálně příliš osobní nebo pokud jde o volný čas od organizování, zvláště pokud cítíš, že bys mohl/a vyhořet.

Co teď?

Naznačili jsme zde velmi široký obraz solidárních sítí a na konkrétní příkladech je názorně vysvětlili. Možná se zrovna cítíš trochu ohromen/a. Jsi schopný nebo schopná velkých činů? Dokážeš si sám/sama sebe představit být tak odvážný/odvážná jako jiní? Uvedené příklady jsou dosti široké z pádného důvodu. Jsi schopný/á toho všeho. Dokážeš zachraňovat životy ostatních, stejně jako se dokážeš organizovat proti otrapům a boháčům. A jednoho dne možná budeš muset. Ale nemusíš začínat ve velkém. Zde je menší seznam oblastí, kde můžeš začít.

- **Léčebné sítě:** Mnoho žen, trans-lidí a na léčích závislých lidí může čelit krizi v dodávce svých léků, pilulek na přerušení těhotenství nebo jiných potřebných léků. Máš dobré zdravotní pojištění? Nepotřebuješ pilulku na přerušení těhotenství, ale máš možnost ji získat? Přístup k bolest tišícím lékům, lékům proti bolesti nebo hormonálním přípravkům, které by někdo mohl potřebovat? Vytvořit síť kolem této činnosti.
- **Síť emocionální pomoci:** Mnoho menšin se právě teď strachuje o vlastní bezpečnost. Mnoho z nich čelí traumatům a strachu z toho co se jim děje a zároveň se cítí velmi odloučeně. Zvláště pokud máš starost, ale tyto krize se tě osobně nedotýkají, můžeš nabídnout pomoc v podobě emocionální podpory.
- **Síť sdílených dovedností, nástrojů a zdrojů:** Ty jsou již dost časté. Víš jak dělat některé věci, které jiní neumí, znalosti které mohou někomu zachránit život. Většina lidí neví jak šít, vařit bez receptu, starat se o zahradu - znalosti, které byly kdysi základem každé osobnosti, ale dávno zapomenuty většinou z nás. Sebeobrana je další z těch nejpodstatnějších, zvláště pro ženy, trans-lidi a lidi různých etnik. Dokonce i něco tak běžného jako vlastní auto může znamenat, že máš přístup k něčemu, k čemu mnozí přístup nemají a mohou potřebovat. Vytváření dopravních sítí pro lidi v nebezpečných oblastech může zachránit životy.
- **Ochranné sítě:** Nikdy nepodceňuj hodnotu své fyzické přítomnosti pro někoho, kdo je v ohrožení. Jsi hrůzu nahánějící chlap? Představ si, že se spolu s dalšími čtyřmi lidmi ocitneš před vietnamským obchodem nebo obchodem vlastněným přistěhovalci, který je cílem rasistů. Nemusíš být ozbrojen (i když i to by mohl být dobrý nápad), ale sama fyzická přítomnost dokáže často útokům předejít. Existuje nespočet dalších způsobů jak to dělat a tvá solidární síť se bude v průběhu času vyvíjet. Skupina věnující se kurzům vaření může být zároveň skupinou emocionální podpory. Později se může rozhodnout vozit přistěhovalecké ženy pozdě v noci domů z jejich práce uklízečky. K čemukoliv se rozhodneš, nejdůležitějším bodem je začít právě teď. A zatímco začneš, je dobré si uvědomit, že další lidé dělají to samé. Některé z těchto sítí se propojí s jinými, některé se stanou oficiálními a některé zůstanou pod povrchem. Mnozí z nás v Gods&Radicals (stejně jako v Sol!su) je budují zrovna teď. A ještě poslední poznámka. Zmínili jsme, že solidární sítě jsou klíčem k vybudování světa, který chceme. Toto je způsob jakým můžeme ostatním, i sobě samým, dokázat, že nepotřebujeme autority, že nepotřebujeme korporace, že nepotřebujeme vládu ani policii. Nejenže se stavíme proti násilí, útlaku, ale zároveň stavíme nový svět. Svět, který víme, že je myslitelný, protože jsme jeho součástí.

Solidární síť je nezávislá skupina lidí, která se rozhodla společně hájit svá práva a řešit problémy na pracovišti i mimo něj. Chceme-li uspět, máme větší šanci dosáhnout cíle společně než jako jednotlivci. Kromě sporů na pracovišti se zaměřujeme na organizaci solidárních akcí a kampaní za požadavky poškozených zaměstnanců či brigádníků a jejich práva. Braňme se společně!

solispraha.cz

fb.com/solispraha

ODPORUJ S KRÁSOU!

Your friends at Gods&Radicals / godsandradsicals.org

Za přispění přátel ze Sol!s Praha / solispraha.cz